

Περιγραφική αξιολόγηση Φιλοσοφία - αρχές - μέθοδοι

Γρηγόρης Σκιαδάς Σ.Ε.Ε ΠΕ06

griskiadas@gmail.com
<http://users.sch.gr/griskiadas/gsk>

Περιγραφική αξιολόγηση

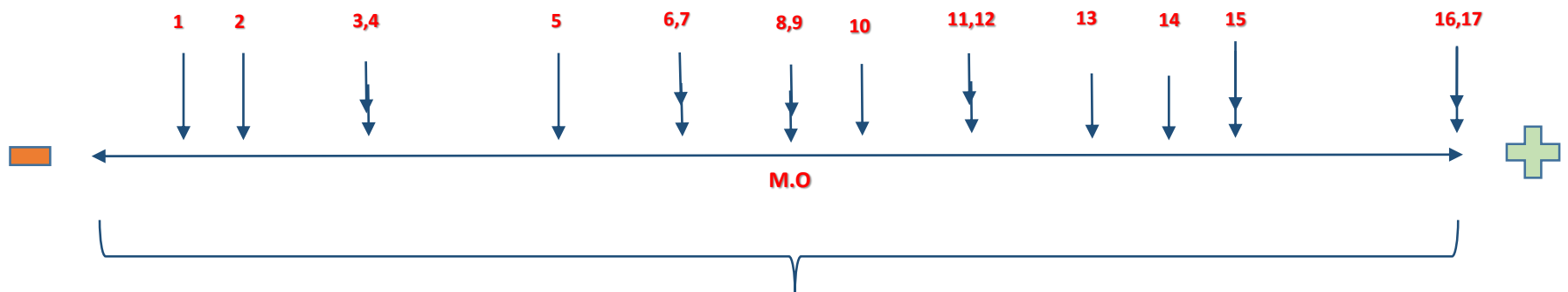
Βασικά ερωτήματα

- γιατί να την εφαρμόσω;
- πως να την εφαρμόσω;
- τι χρειάζεται να την εφαρμόσω;

Ισχύον πλαίσιο αξιολόγησης

Η αξιολόγηση του μαθητή και της μαθήτριας

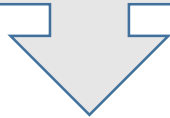
- περιορίζεται κυρίως στην
 - ✓ **αποτίμηση** του αποτελέσματος
 - ✓ **αξιολόγηση** των ακαδημαϊκών επιτευγμάτων τους
- **κυριαρχείται** από την «τελική» ή «αθροιστική» αξιολόγηση
- στόχος (?) ή αποτέλεσμα.....κατηγοριοποίηση μαθητών/-τριών βάση ενός νοητού μέσου όρου

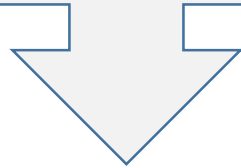
Σχολική Τάξη... Μαθητές/-τριες 1-17

Βασική παραδοχή

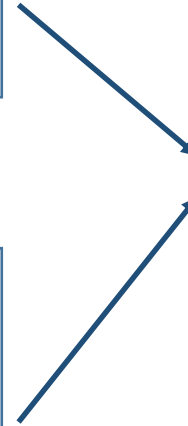
Κάθε μαθητής/-ήτρια ακολουθεί
διαφορετική μαθησιακή πορεία

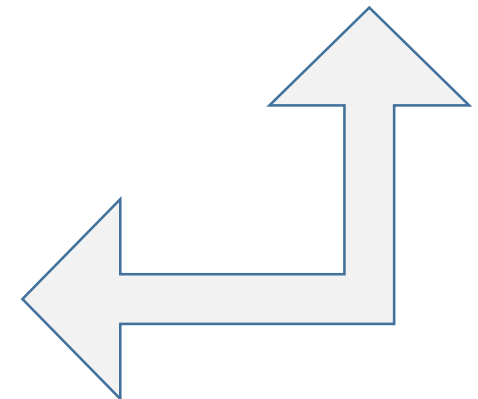
- εμπειρίες
- ενδιαφέροντα
- τρόπος / ρυθμός μαθησιακής διεργασίας

ΠΡΟΣΔΙΔΟΥΝ
“μοναδικότητα” και “δυναμική”

**Αξιολογική
διεργασία**

Μια "ενεργή" προσέγγιση εκπαιδευτικής αξιολόγησης

Θα πρέπει να εξυπηρετεί δυνατότητες:

- **ανατροφοδότησης** της διδακτικής διεργασίας (όχι διδασκαλίας)
- **ενίσχυσης** του εκπαιδευτικού έργου
- **πληροφόρησης** μαθητών ή και γονέων/κηδεμόνων για τα μαθησιακά αποτελέσματα που έχουν επιτευχθεί
- **καθορισμός** από εκπαιδευτικό και μαθητές/-ήτριες των επόμενων βημάτων στην προοπτική της βελτίωσης

Αξιολόγηση για μάθηση & αξιολόγηση μάθησης

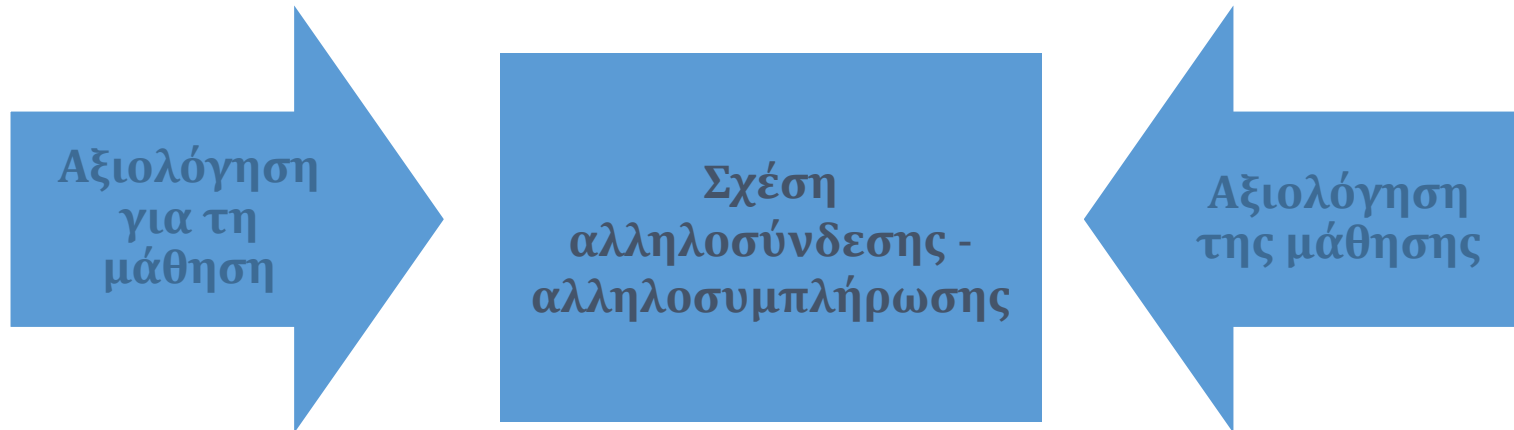
Αξιολόγηση για τη μάθηση

- Με ποικίλες μεθόδους αξιοποιώ συνεχώς δεδομένα από εκπαιδευτική διεργασία και συμμετοχή μαθητών/-τριών, με στόχο τη βελτίωση της διαδικασίας της διδασκαλίας και της μάθησης, προς ανάπτυξη μαθητών/-τριών σε ποικίλους τομείς
- καθαυτή μια μαθησιακή και αναστοχαστική διαδικασία

Αξιολόγηση της μάθησης

Ανά τακτά διαστήματα, ελέγχω την επίδοση των μαθητών/-τριών σε προκαθορισμένους τομείς με βάση συγκεκριμένα κριτήρια αξιολόγησης & στόχο να ενημερώσω γονείς /κηδεμόνες & μαθητές/-τριες για το σημείο που βρίσκονται ως προς την κατάκτηση της γνώσης, τον τρόπο που μαθαίνουν & το αποτέλεσμα της μαθησιακής διαδικασίας

Αξιολόγηση για μάθηση & αξιολόγηση μάθησης

- Έμφαση στη(ν):

- **συνεχή - συστηματική αξιοποίηση** στοιχείων & πληροφοριών σχετικών με τη μάθηση & ανάπτυξη για την ανατροφοδότηση της μάθησης μαθησιακής διεργασίας – διδασκαλίας διδακτικής διεργασίας
- ποιοτική περιγραφή προόδου μαθητών/-τριών ανά τακτά χρονικά διαστήματα προς ενημέρωση γονέων/κηδεμόνων & των ιδίων

Γιατί να εφαρμόσω Περιγραφική Αξιολόγηση;

1. Συμβάλει στη δημιουργία εικόνας:

- ✓ προόδου του μαθητή /-ριας σε μια συγκεκριμένη περίοδο
- ✓ πορείας που έχει διανύσει σε συγκεκριμένους τομείς

- Πρόγραμμα Σπουδών
- Παιδαγωγικό πλαίσιο (ποικίλες πτυχές δράσης κάθε μαθητή/-τριας στο σχολείο επηρεαζόμενες από το κοινωνικό & ευρύτερο πολιτισμικό πλαίσιο)

Γιατί να εφαρμόσω Περιγραφική Αξιολόγηση;

2. Δίνει πληροφορίες για:

- **διαδικασία μάθησης** (τρόποι και διαδικασίες)
- **τελικό προϊόν μάθησης** (δεξιότητες που αναπτύσσει μέσα από αυτή τη διαδικασία)
- **την πρόοδο - βελτίωση** που παρουσιάζει σε όλους αυτούς τους τομείς

Γιατί να εφαρμόσω Περιγραφική Αξιολόγηση;

3. Κρίνεται απαραίτητη γιατί μπορεί να:

- εξυπηρετεί την **ανατροφοδοτική λειτουργία** της αξιολογικής διαδικασίας
- υπηρετήσει **σκοπούς & στόχους** των Π.Σ
- αμβλύνει **την πίεση, βαθμοθηρία & υπέρμετρο ανταγωνισμό**
- παρέχει δυνατότητα **αναλυτικής, διαφοροποιημένης και συνολικής περιγραφής** των επιδόσεων του μαθητή/-τριας
- λειτουργήσει ως **παρωθητικός παράγοντας** (περεταίρω κινητοποίηση μαθητή προς βελτίωση & ενίσχυση αυτογνωσίας – αυτοαντίληψης)

Γιατί να εφαρμόσω Περιγραφική Αξιολόγηση;

- **Εμπλοκή** μαθητών - εκπαιδευτικών και γονέων
- **Συσχέτιση** διδακτικής διεργασίας με κριτήρια αξιολόγησης
- **Επικοινωνία** με γονείς & κατανόηση/ ενημέρωση προόδου μαθητή
- Περιγραφική αξιολόγηση του προηγούμενου έτους προς **χρήση και οδηγό** για το επόμενο ή τον επόμενο εκπαιδευτικό
- **Καταγραφή** προόδου μαθητή συγκρίνοντας αξιολογικές εκθέσεις δυο διαφορετικών περιόδων
- **Ανατροφοδότηση** διδακτικής διαδικασίας και διδακτικών επιλογών ή μεθόδων

Πώς να εφαρμόσω την Περιγραφική Αξιολόγηση;

- Προϋποθέτει **συλλογή πληροφοριών** με ποικίλους τρόπους & μέσα.
- Σκοπός:
 - ✓ ο/η εκπαιδευτικός **κατανοεί και συνθέτει** το μαθησιακό προφίλ του μαθητή/-ριας
 - αλλά και συγχρόνως
 - ✓ **διερευνά λόγους & αναζητά τρόπους** εξέλιξης και προόδου του/της μαθητή/-τριας στο σχολείο

Μέθοδοι αξιολόγησης

- Ο/Η εκπαιδευτικός με διαφορετικές μεθόδους συλλέγει **τεκμήρια** σχετικά με πρόοδο, επιτεύγματα, δυσκολίες μαθητών/-τριών....
- απαραίτητο να **γνωρίζει εκ των προτέρων**
 - ✓ **τι θέλει** να αξιολογήσει
 - ✓ με **ποιους τρόπους** θα το αξιολογήσει
 - ✓ **πώς** θα χρησιμοποιήσει τα τεκμήρια που θα συλλέξει.
- **επιλέγει** από ποικιλία μεθόδων αξιολόγησης κάποιες ανάλογα με
 - ✓ στόχο αξιολόγησης
 - ✓ γνωστικό αντικείμενο
 - ✓ τομέα ή διαδικασία προς αξιολόγηση
 - ✓ ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της μεθόδου
 - ✓ ιδιαίτερα χαρακτηριστικά μαθητών/τάξης

Μέθοδοι αξιολόγησης

- **Μέθοδοι συλλογής δεδομένων αξιολόγησης**
 - **Παρατήρηση** (αξιοποιήθηκε πολύ και χαρακτηρίστηκε πιο αποτελεσματική)
 - **Ετεροαξιολόγηση** (αξιοποιήθηκε λίγο και χαρακτηρίστηκε λιγότερο αποτελεσματική)
- **Ειδικότερα στο Γυμνάσιο**
 - **εργασίες/γραπτές δοκιμασίες**
 - **Συζητήσεις / συνεντεύξεις**
 - **αυτοαξιολόγηση** (σε μικρότερη συχνότητα)
 - **οργανωμένες δραστηριότητες**
 - **ατομικός φάκελος**

Αυτοαξιολόγηση

Αυτοαξιολόγηση είναι μια διαδικασία διαμορφωτικής αξιολόγησης, κατά την οποία οι μαθητές και οι μαθήτριες

- **προβληματίζονται** σχετικά με την ποιότητα της εργασίας τους
- **κρίνουν** το βαθμό στον οποίο αντανακλά συγκεκριμένους και σαφείς στόχους ή κριτήρια
- **αναθεωρούν** αναλόγως

Ευκαιρίες για αυτοαξιολόγηση....

....δίνονται στους/στις μαθητές/-ήτριες, όταν καλούνται να:

- **στοχαστούν** και να **αποτιμήσουν** μια συλλογική δράση
- **αποτιμήσουν** μια ατομική εργασία
- **αποτιμήσουν ή και να ερμηνεύσουν** τη συμμετοχή τους στην εκπαιδευτική διαδικασία
- **ορίσουν** σε συνεργασία με τον/την εκπαιδευτικό τους **στόχους και τα επόμενα βήματα** της μαθησιακής τους πορείας
- να **ορίσουν κριτήρια και να επιλέξουν εργασίες** για τον ατομικό τους φάκελο

Παραδείγματα αυτοαξιολόγησης

■ Συμπληρώνοντας φράσεις

Στη συγκεκριμένη εργασία:

- Μπόρεσα να
- Δεν κατάλαβα
- Συνάντησα δυσκολίες στα ...

■ Ελέγχοντας βαθμό ανταπόκρισης σε συγκεκριμένα κριτήρια

ΚΡΙΤΗΡΙΑ	ΚΑΘΟΛΟΥ	ΛΙΓΟ	ΑΡΚΕΤΑ	ΠΟΛΥ
Το κείμενό μου είναι οργανωμένο σε σαφώς διακριτές μεταξύ τους παραγράφους				
Κάθε παράγραφος αναπτύσσει μία ιδέα (θεματική περίοδο)				

■ Χρησιμοποιώντας ερωτήσεις

- Πού δυσκολεύτηκα; Πού κόλλησα;
- Τι έκανα για να ξεπεράσω τις δυσκολίες;
- Τι με βοήθησε περισσότερο;
- Σε ποιον απευθύνθηκα για βοήθεια και πόσο αποτελεσματικό ήταν αυτό;
- Τι καινούριο έμαθα;

■ Επιλέγοντας μία από τις εκδοχές που περιγράφονται σε μια ρουμπρίκα

ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ				
Σχεδιασμός γραφικών παραστάσεων	Δεν μπορώ να σχεδιάζω γραφικές παραστάσεις	Μπορώ σε κάποιο βαθμό να σχεδιάζω γραφικές παραστάσεις χωρίς να αποφεύγω κάποια λάθη	Μπορώ να σχεδιάζω γραφικές παραστάσεις χωρίς να μπορώ και να εξηγήσω τη σημασία τους	Μπορώ να σχεδιάζω γραφικές παραστάσεις, καταλαβαίνω την ιδιαιτερότητά τους και μπορώ να την εξηγήσω ¹⁷

Ετερο-αξιολόγηση

- Οι μαθητές και οι μαθήτριες
 - συχνά αναλαμβάνουν **την αξιολόγηση συμμαθητών και συμμαθητριών** τους, σε συνδυασμό με διαδικασίες αυτοαξιολόγησης
 - **προβληματίζονται** σχετικά με τις δικές τους προσπάθειες και με τη δική τους εργασία αλλά και με την εργασία των συμμαθητών/-τριών τους
 - **αξιολογούν τη μάθηση** συμμαθητών/τριών τους με τα ίδια κριτήρια που χρησιμοποιούν για να ελέγξουν τη μάθησή τους στη διαδικασία της αυτοαξιολόγησης

Ετεροαξιολόγηση

Το ζευγάρι που συνεργαστήκαμε	ΚΑΘΟΛΟΥ	ΛΙΓΟ	ΑΡΚΕΤΑ	ΠΟΛΥ
Γνωρίζει ποια είναι τα βασικά δικαιώματα του παιδιού.				
Συζήτησε μαζί μας σε ποιες περιπτώσεις καταπατούνται τα δικαιώματα του παιδιού.				
Συγκέντρωσε πληροφορίες σχετικά με το θέμα μας από βιβλία και το διαδίκτυο και τις συζητήσαμε στην ομάδα.				
Άκουσε με προσοχή τις ιδέες και τις σκέψεις μας.				
Εξέφρασε τη διαφωνία του με ευγενικό τρόπο.				
Υποστήριξε με επιχειρήματα τις θέσεις και τις απόψεις του.				
Συμμετείχε στον σχεδιασμό της αφίσας με πρωτότυπες ιδέες και φαντασία.				

Ετεροαξιολόγηση

1.2.3 Ετεροαξιολόγηση

Το φύλλο ετεροαξιολόγησης μπορεί να είναι σαν το φύλλο αξιολόγησης και να συμπληρώνεται είτε από τους/τις μαθητές/-ήτριες μέσα στην ίδια ομάδα είτε να αφορά την αξιολόγηση όλης της ομάδας από κάποια από τις άλλες ομάδες.

Στην πρώτη περίπτωση έχει τη μορφή:

Μπόρεσες να...	
Η πηγή σε βοήθησε να...	
Συνάντησες δυσκολίες στα...	

Στη δεύτερη περίπτωση έχει τη μορφή:

Μπορέσατε...	
Το κείμενό σας ήταν...	
Πρέπει να προσπαθήσετε....	

Στη συνέχεια και μετά την ετεροαξιολόγηση, καθένας και καθεμιά ή και κάθε ομάδα θα μπορούσε να συμπληρώσει ένα φύλλο αυτοαξιολόγησης σχετικά κυρίως με κάποια γενικά στοιχεία:

Η εργασία μου/μας ήταν κατανοητή Μπόρεσα/-με να απαντήσω/-ουμε στα περισσότερα θέματα που αναφέρονται... Χρειάζεται να προσπαθήσω/-ουμε να... Η διόρθωση από τον/την συμμαθητή/-ήτριά μου ή από τους/τις συμμαθητές/ήτριές μας με/μας βοήθησε να καταλάβω/-ουμε ότι δεν έχω/-ουμε κατανοήσει... ή ότι πρέπει να βελτιώσω/-ουμε...	
---	--

Παρατήρηση

- Η **συστηματική παρατήρηση** (systematic observation) είναι μια δυναμική **ποιοτική μέθοδος** που αξιοποιείται προκειμένου **να καταγραφούν** από τον παρατηρητή **φαινόμενα & καταστάσεις**, όπως αυτά λαμβάνουν χώρα
- Τη χρησιμοποιούν εκπαιδευτικοί και ερευνητές για **να κατανοήσουν τα γεγονότα** και **να αναδειχθούν τα νοήματα** των πράξεων των υποκειμένων και των σύνθετων αλληλεπιδράσεων...

Παρατήρηση & Καταγραφή

- Επιτρέπει στον/την εκπαιδευτικό να **περιγράψει τη διαδικασία της μάθησης και τον τρόπο** με τον οποίο συντελείται στο συγκεκριμένο εκπαιδευτικό πλαίσιο
- Έχει τη δυνατότητα να επισημάνει
 - **τι έχει μάθει** κάθε μαθητής/-ήτρια
 - **πώς το έχει μάθει**
 - **τι τον/την κινητοποιεί**
 - **ποια είναι η αλληλεπίδραση** του μαθητή και της μαθήτριας τόσο με το περιεχόμενο της μάθησης, όσο και με τα αποτελέσματά της

Παρατήρηση & Καταγραφή

- Ανεκδοτική καταγραφή
- Τρέχουσα καταγραφή
- Παρατήρηση με κλίμακα & συγκεκριμένα κριτήρια

M1	Αναλαμβάνει ηγετικό ρόλο, παίρνει πρωτοβουλίες, οργανωτικός, δεν δέχεται την κριτική...
M2	Χειρίζεται πολύ καλά τη φωτογραφική μηχανή, προτιμά να εργάζεται αυτόνομα, αδυναμία στην τεκμηρίωση...
M3	Πολύ καλός στην προφορική παρουσίαση, προτείνει και συζητά τις ιδέες του, δεν συμβάλει στη σύνθεση του γραπτού κειμένου
M4	Μειωμένο ενδιαφέρον για μελέτη και καταγραφή, ικανός στη συζήτηση και την επιχειρηματολογία, συνεργάζεται μόνο με παιδιά του ίδιου φύλου
M5 (μαθήτρια που έχει παράλληλη στήριξη)	Ακολουθεί τους άλλους με προθυμία αλλά δεν παίρνει πρωτοβουλίες ούτε κάνει προτάσεις

Ομάδα _ _	Μαθητής I	Μαθητής II	Μαθητής III	Μαθητής IV
Επεξεργασία σχήματος: εντοπισμός και καταγραφή επί μέρους σχημάτων				
Συσχέτιση σχημάτων με μεθόδους και τύπους (εμβαδού, μεγέθους γωνιών)				
Συζήτηση: διατύπωση και τεκμηρίωση άποψης – διάλογος και συζήτηση διαφορετικών εκδοχών και ερμηνειών				
Καταγραφή του τελικού σχήματος και συσχέτισή του με την αντίστοιχη μεθοδολογία επίλυσης				
Παρουσίαση της εργασίας με τεκμηρίωση και κατανοητό τρόπο				
Συζήτηση για τις όποιες επισημάνσεις στην ολομέλεια (ευκαίο: πολλαπλές λύσεις)				

Η μαθήτρια ενώ οι υπόλοιποι εργάζονταν σηκώθηκε από τη θέση της και με κάποια αφορμή άφησε ένα σημείωμα σε ένα συμμαθητή της. Είναι σε όλη τη διάρκεια πολύ ανήσυχη. Προσπαθεί να συζητήσει με τον συμμαθητή της που κάθεται δίπλα της. Όταν κλήθηκαν να ανοίξουν το βιβλίο με τους πίνακες ζωγραφικής ξεφύλλιζε πολύ γρήγορα το βιβλίο της. Στην πρόσκλησή μου να μελετήσουν το κείμενο που συνοδεύει έναν πίνακα ζωγραφικής προσποιείται ότι διαβάζει σιωπηρά, αλλά είναι αφηρημένη και το βιβλίο της βρίσκεται σε άλλη σελίδα από αυτή που τους παρέπεμψα. Ζήτησε άδεια για να βγει έξω από την αίθουσα κατά την ώρα της συζήτησης των εργασιών τους.

ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ: Η μαθήτρια εκδηλώνει μειωμένο ενδιαφέρον για το μάθημα σε όλες του τις φάσεις. Η συμμετοχή της δεν την βοηθά να βελτιώσει την επίδοσή της.

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ: Να διερευνήσω σε βάθος τα ενδιαφέροντα και τα κίνητρα της μαθήτριας.²³

Γραπτές Δοκιμασίες (Τεύχος Α')

- ✓ Κλειστές και ανοικτές ερωτήσεις
- ✓ Ερωτήσεις πολλαπλής απάντησης
- ✓ Ερωτήσεις ελεύθερης απάντησης
- ✓ Ερωτήσεις διόρθωσης ή συμπλήρωσης
- ✓ Ερωτήσεις αντιστοίχισης
- ✓ Ερωτήσεις του τύπου «σωστό ή λάθος»
- ✓ Ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής

Φάκελος Μαθητή (Τεύχος Α')

Ο φάκελος του μαθητή είναι «μια συλλογή μαθητικών εργασιών που εκθέτει τις προσπάθειες των παιδιών, την πρόοδό τους και τα επιτεύγματά τους σε μία ή περισσότερες γνωστικές περιοχές. Η συλλογή αυτή πρέπει να περιλαμβάνει την μαθητική συμμετοχή στην επιλογή των περιεχομένων, τα κριτήρια για την επιλογή, τα κριτήρια για την αξιολόγησή τους, και τεκμήρια του μαθητικού αναστοχασμού πάνω στον τρόπο με τον οποίο οι εργασίες παρήχθησαν».

(Paulson κ.ά., 1991)

- δίνει την ευκαιρία στον/στη μαθητή/-ήτρια να συνειδητοποιήσει αλλά και να αναδείξει τις δυνατότητές του και να στοχαστεί για τα αδύνατα σημεία του/της
- παρέχει στον εκπαιδευτικό στοιχεία για τη συνολική αξιολόγηση του μαθητή και της μαθήτριας, καθώς μπορεί να αξιολογεί ποικίλες γνώσεις και δεξιότητες και σε διαφορετικά πεδία
- δίνει πληροφορίες για την εξέλιξη του/της μαθητή/-ήτριας, εφόσον είναι συνεχής
- διευκολύνει την επικοινωνία ανάμεσα σε μαθητές/-ήτριες και εκπαιδευτικούς ή και σε εκπαιδευτικούς με γονείς/κηδεμόνες
- αποτελεί μέσο ανατροφοδότησης της διδασκαλίας.

Φάκελος Μαθητή (Τεύχος Α')

- ✓ Παραδείγματα γραπτών εργασιών σε διαφορετικά διαστήματα (εργασίες που έχουν ανατεθεί από τον εκπαιδευτικό, άρθρα σε εφημερίδες, ιστορίες, γράμματα, εκθέσεις...).
- ✓ Έργα από σχέδια εργασίας σε διάφορα μαθήματα ή από διαθεματικά σχέδια εργασίας.
- ✓ Φωτογραφίες συμμετοχής των μαθητών ή μαθητριών σε διάφορες δραστηριότητες, ατομικές ή ομαδικές.
- ✓ Φωτογραφίες από έργα των μαθητών/-τριών.
- ✓ Ηχογραφημένα ή μαγνητοσκοπημένα στιγμιότυπα από δημιουργίες μαθητών/-τριών (λογοτεχνικές και εικαστικές δημιουργίες των μαθητών και μαθητριών, μουσικές συνθέσεις των μαθητών και μαθητριών, συμμετοχές σε θεατρικά έργα, αναγνώσεις λογοτεχνικών κειμένων).
- ✓ Βιβλία που διάβασε και σχολίασε ο μαθητής/-ήτρια, κινηματογραφικά ή θεατρικά έργα που είδε και την κριτική τους.
- ✓ Άρθρα που μελέτησε και τράβηξαν την προσοχή του/της.
- ✓ Πορεία παρακολούθησης της μαθησιακής ανάπτυξης του μαθητή ή της μαθήτριας μέσα από τη «βιογραφία» εργασιών και αυτοκαταγραφές των μαθητών και μαθητριών.
- ✓ Στοιχεία που να παρουσιάζουν τη διαδικασία από την οποία πέρασε ο μαθητής ή η μαθήτρια για να καταλήξει σε οποιαδήποτε συγκεκριμένη εργασία.
- ✓ Ενδιαφέροντα και δημιουργικές κλίσεις του μαθητή και της μαθήτριας.

Συζητήσεις (Τεύχος Α')

- Κλειστές ερωτήσεις
- Ερωτήσεις επέκτασης
- Ανοιχτές ερωτήσεις

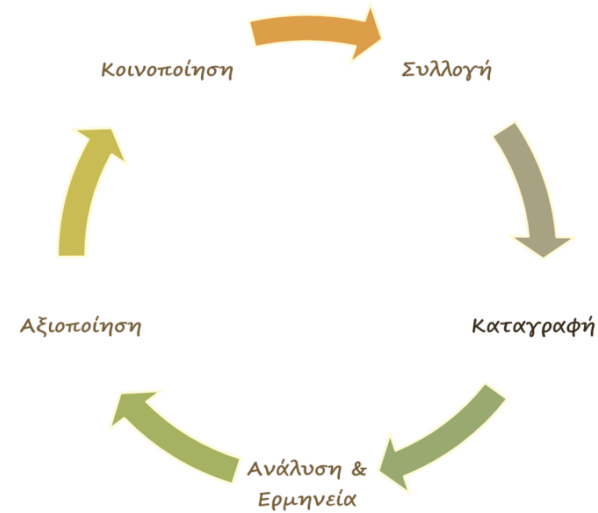
«Γιατί λέμε ότι ο όγκος είναι μια χαρακτηριστική ιδιότητα των σωμάτων;»
«Ποιος μπορεί να μας θυμίσει τι κάναμε την προηγούμενη φορά για να μετρήσουμε τον όγκο ενός σώματος;»
«Πώς ονομάζουμε τα ζώα που γεννούν μικρά;»
«Ποια ζώα λέμε σπονδυλωτά;»
«Ποιος είναι ο κεντρικός ήρωας στην ιστορία;»
«Ποιοι είναι οι ήρωες της ιστορίας;» «Πού εξελίσσεται η δράση;» «Σε ποια εποχή;»
«Τι είναι τα ειδώλια;»
«Ποια είναι η πρωτεύουσα της Γαλλίας;»

«Επομένως, τι θα συμβουλευάτε τους γονείς σας για να εξοικονομήσουν ενέργεια στο σπίτι σας;»
«Ποια είναι τα συναισθήματα της ηρωίδας όταν αναγκάστηκε να εγκαταλείψει την πατρίδα της;»
«Έχει ενδιαφέρον ο τρόπος που σκέφτηκες να λύσεις το πρόβλημα. Μπορείς να μου εξηγήσεις τι σκέφτηκες;»
«Η άποψή σου είναι ενδιαφέρουσα. Θα ήθελες να πεις λίγο περισσότερα γι' αυτό;»
«Αν ήσασταν στη θέση του ήρωα, πώς θα νιώθατε; Τι θα κάνατε;»
«Γιατί νομίζετε ότι ο ήρωας αποφάσισε να γράψει αυτό το γράμμα;»

«Συμφωνείτε με αυτό που μας λέει ο Έρικ;»
«Έχει κάποιος να προσθέσει κάτι σε αυτό που μας είπε ο Γιώργος;»
«Η Άννα προτείνει ότι για να ελέγξουμε αν ο όγκος που αναγράφεται στο μπουκάλι είναι πράγματι 2 λίτρα μπορούμε να κάνουμε το χθεσινό πείραμα. Μπορείτε να σκεφτείτε κάποιον άλλον τρόπο;»
«Πώς ξέρουμε ότι η ιστορία εξελίσσεται στα παλιά χρόνια;»
«Η Κατερίνα μάς λέει σωστά ότι η αράχνη δεν είναι έντομο. Μπορείτε να σκεφτείτε γιατί μερικοί άνθρωποι νομίζουν ότι η αράχνη είναι έντομο, ενώ στην πραγματικότητα δεν είναι;»

Στάδια Αξιολόγησης (Τεύχος Α')

- Συλλογή αξιολογικών δεδομένων
- Καταγραφή
- Ερμηνεία και ανάλυση
- Αξιοποίηση
- Έκθεση προόδου

- Δεν αναπτύσσονται γραμμικά
- Περιγράφουν μια **δυναμική διαδικασία** κατά την οποία κάθε στάδιο ανατροφοδοτείται από το προηγούμενο & ανατροφοδοτεί το επόμενο
- Ο/η εκπαιδευτικός εμπλέκεται σε μια **αναστοχαστική διαδικασία** με **ερευνητικό προσανατολισμό**, που ουσιαστικά τον καθιστά αναστοχαζόμενο επαγγελματία

Συλλογή Δεδομένων (Τεύχος Α')

Κεντρικά ερωτήματα που καθοδηγούν τις ενέργειές μας στο στάδιο αυτό είναι:

- Ποιες είναι οι πληροφορίες που επιδιώκω να συλλέξω;
- Τι ακριβώς θέλω να αξιολογήσω;
- Ποιο είναι το υλικό που θα μου δώσει πληροφορίες;
- Ποια μέθοδος αξιολόγησης είναι η πιο κατάλληλη, για να συλλέξω πληροφορίες που χρειάζομαι;

Καταγραφή Δεδομένων (Τεύχος Α')

Οι καταγραφές μπορεί να περιλαμβάνουν σημειώσεις, λίστες ελέγχου, φωτογραφίες, βιντεοσκοπήσεις, δείγματα από όσα κάνουν, δημιουργούν και λένε οι μαθητές και οι μαθήτριες (απαντήσεις, ζωγραφιές, τεστ, εργασίες, φύλλα εργασίας, φύλλα αυτοαξιολόγησης, ατομικούς φακέλους, εννοιολογικούς χάρτες κ.λπ.).

Πιο συγκεκριμένα στο μάθημα της Ιστορίας καταγράφει ότι οι μαθητές και οι μαθήτριες στην πλειονότητά τους βρίσκονται σε ένα επαρκές επίπεδο γνώσεων σχετικά με το κίνημα του Διαφωτισμού, αλλά χρειάζονται περισσότερη δουλειά ως προς την κατανόηση ιστορικών εννοιών (συνέχεια & αλλαγή, αιτιότητα, ιστορική σημαντικότητα) και κυρίως στις στρατηγικές επεξεργασίας πηγών (μελέτη δευτερογενών πηγών που συνοψίζουν τις απόψεις των βασικών εκφραστών του Διαφωτισμού). Από το σύνολο της τάξης χρειάζονται υποστήριξη οι Από αυτούς φαίνεται να λειτουργούν πιο αποτελεσματικά στην ομάδα οι Τα φύλλα εργασίας αποτέλεσαν επίσης επαρκές υποστηρικτικό υλικό για τους Ο Χ.Β. έδειξε ιδιαίτερο ενδιαφέρον για την εικονική αναπαράσταση μιας συμπλοκής/μάχης ή η Λ.Δ. ανέδειξε τη δημιουργικότητά της κατά την κατασκευή του ημερολογίου ενός αγρότη πριν τη Γαλλική Επανάσταση και στην κατασκευή διαλόγου ανάμεσα σε έναν υπέρμαχο και έναν πολέμιο του κινήματος του Διαφωτισμού στη Γαλλία.

Ερμηνεία & Ανάλυση Δεδομένων (Τεύχος Α')

Για παράδειγμα, εάν σε πολλές καταγραφές βρίσκουμε αναφορές για τη δυσκολία ενός μαθητή να εργαστεί αποτελεσματικά στην ομάδα, αναστοχαζόμαστε αρχικά για τους τρόπους με τους οποίους οργανώνουμε την εργασία σε ομάδες και εξοικειώνουμε τους μαθητές και τις μαθήτριες με αυτές. Η μελέτη ωστόσο των φύλλων αυτοαξιολόγησης του συγκεκριμένου μαθητή, αλλά και η συζήτηση με συναδέλφους μπορεί να μας οδηγήσει και σε άλλες ερμηνείες. Η υπότιμηση του συγκεκριμένου μαθητή από το σύνολο της τάξης και το αίσθημα αποκλεισμού που νιώθει μπορούν να μας ερμηνεύσουν τη στάση του αλλά και να μας δώσουν στοιχεία για επόμενες παρεμβάσεις μας, που θα λειτουργήσουν ενδυναμωτικά και υποστηρικτικά για το συγκεκριμένο μαθητή, τόσο σε επίπεδο ολομέλειας αλλά και κατά την εργασία σε ομάδες.

Αξιοποίηση Δεδομένων (Τεύχος Α')

Οι πληροφορίες που συλλέγουμε πρέπει να μας παρέχουν εκείνα τα στοιχεία που θα μας επιτρέψουν να υποστηρίξουμε τους μαθητές και τις μαθήτριες στην πορεία της μάθησης και στη βελτίωσή τους. Μπορούμε να αξιοποιήσουμε αυτές τις πληροφορίες, προκειμένου να σχεδιάσουμε τα επόμενα στάδια της εκπαιδευτικής διαδικασίας ή να διαφοροποιήσουμε τη διδακτική μας πρακτική, με στόχο την ανταπόκριση στις ιδιαίτερες εκπαιδευτικές ανάγκες των μαθητών και των μαθητριών. Για παράδειγμα, οι πληροφορίες που έχουμε συλλέξει μπορεί να υποδηλώνουν ότι χρειάζεται στο μάθημα των μαθηματικών να επαναλάβουμε το περιεχόμενο μιας ενότητας σχετικά με μια μαθηματική έννοια ή στο μάθημα της Γλώσσας θα χρειαστεί να εστιάσουμε σε δραστηριότητες που αφορούν την κατανόηση κειμένου. Οι πληροφο-

Έκθεση Προόδου (Τεύχος Α')

Η έκθεση/αποτύπωση των αξιολογικών στοιχείων έχει στόχο να κοινοποιήσει στοιχεία για τη μαθησιακή και την αναπτυξιακή πορεία των μαθητών και μαθητριών:

- ✓ στους/στις ίδιους/ίδιες τους μαθητές και τις μαθήτριες, με στόχο να τους παράσχει ανατροφοδότηση, ώστε να κατανοήσουν το σημείο στο οποίο βρίσκονται και το σημείο στο οποίο επιδιώκεται να φθάσουν, καθώς και τους τρόπους με τους οποίους θα το επιτύχουν. Έτσι σταδιακά θα μπορούν να αξιολογούν μόνοι/-ες τους τα επιτεύγματά τους, να κατανοούν τις κατακτήσεις τους, τις τυχόν δυσκολίες τους, να ορίζουν στόχους και να συνειδητοποιούν τα σημεία στα οποία χρειάζεται να βελτιωθούν.
- ✓ στους γονείς/κηδεμόνες τους, ώστε να μπορούν να βοηθήσουν τα παιδιά τους και να ενισχύσουν τη συνεργασία μεταξύ οικογένειας και σχολείου.

Έκθεση Προόδου (1^η μορφή) (Τεύχος Α')

Α' ΜΕΡΟΣ

ΜΑΘΗΜΑΤΑ	Κατακτήσεις, μαθησιακή πορεία, επόμενα βήματα
ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ	
ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ	
ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ	

Το μέρος Α' ολοκληρώνεται σε κάθε μάθημα με παρατηρήσεις ως προς δύο κριτήρια:

- ✓ Τα δυνατά σημεία, τους τομείς δηλαδή στους οποίους ο μαθητής ή η μαθήτρια έχει παρουσιάσει βελτίωση ή δείχνει προοπτικά μια δυναμική ανάπτυξης.
- ✓ Τα σημεία και τους τομείς που χρειάζονται βελτίωση, όπου επισημαίνονται με διακριτικό τρόπο οι αδυναμίες και οι δυσκολίες των μαθητών και μαθητριών και γενικότερα οι τομείς στους οποίους πρέπει να εστιάσουν την προσοχή τους.

Ο/η μαθητής/-ήτρια στο σχολείο:

A. Εργάζεται και ερευνά	*	**	***	****
▪ μεθοδικά				
▪ αποτελεσματικά				
▪ δημιουργικά				
▪ καταβάλλοντας προσπάθειες για βελτίωση				
B. Όταν αλληλεπιδρά με τους/τις άλλους/ες				
▪ σέβεται τους κανόνες της ομάδας και του σχολείου				
▪ εκφράζει την άποψή του/της				
▪ διαχειρίζεται τα συναισθήματά του/της				
▪ κατανοεί τους/τις άλλους/ες και αποδέχεται τη διαφορετικότητα				
▪ συμβάλλει αποτελεσματικά στην επίλυση διαφορών μέσα στην ομάδα				
Γ. όταν συμμετέχει σε εκδηλώσεις του σχολείου				
▪ έχει ενεργό ρόλο σε ομαδικές δραστηριότητες				
▪ αναλαμβάνει πρωτοβουλίες				

Το Β' μέρος της έκθεσης προόδου παρέχει πληροφορίες για τη συνολική εικόνα του μαθητή και της μαθήτριας στο σχολείο ως προς:

- ✓ την προσωπική έκφραση, την προσπάθεια και την αποτελεσματικότητά του/της, και
- ✓ τη δυνατότητά του/της α) να μοιράζεται τις ιδέες, τις σκέψεις και τα συναισθήματά του/της, β) να διατυπώνει τα προσωπικά του/της επιχειρήματα, αντιλήψεις ή ισχυρισμούς και να διασαφηνίζει τις ιδέες και τις απόψεις του/της και γ) να συνεργάζεται, προκειμένου να διεκπεραιωθούν συλλογικές δράσεις και συλλογικά έργα.

Έκθεση Προόδου (2^η μορφή) (Τεύχος Α')

I. Αποτύπωση της αξιολόγησης του/της μαθητή/-ήτριας ανά μάθημα

Υπόμνημα/επεξηγήσεις:

*	**	***	****
μη ικανοποιητικά ή λίγες φορές	μέτρια ή αρκετές φορές	καλά ή πολλές φορές	πολύ καλά ή σχεδόν πάντα

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

Ονοματεπώνυμο Εκπαιδευτικού:

ΚΡΙΤΗΡΙΑ	*	**	***	****
Κατανόηση προφορικού λόγου				
Παραγωγή προφορικού λόγου				
Ανάγνωση και κατανόηση γραπτού λόγου				
Παραγωγή γραπτού λόγου				
Ενδιαφέρον και συμμετοχή				
Συνεργασία				
Αυτονομία και ανάληψη πρωτοβουλιών				
ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ				

II. Γενική μαθησιακή πορεία του/της μαθητή/-ήτριας και επόμενα βήματα

Το πρώτο μέρος της (I) αφορά στην αποτύπωση της αξιολόγησης του μαθητή ή της μαθήτριας και περιλαμβάνει πίνακες με τα συνοπτικά κριτήρια αξιολόγησης ανά γνωστικό αντικείμενο, τα οποία απορρέουν από:

Σε κάθε μάθημα υπάρχει επίσης διακριτό πεδίο για «Παρατηρήσεις», όπου ο/η εκπαιδευτικός καλείται να συμπληρώσει:

- ✓ Τα δυνατά σημεία, δηλαδή τους τομείς στους οποίους ο/η μαθητής/-ήτρια και η μαθήτρια έχει παρουσιάσει βελτίωση ή δείχνει προοπτικά μια δυναμική ανάπτυξης.
- ✓ Τα σημεία και τους τομείς που χρήζουν βελτίωσης, επισημαίνοντας με διακριτικό τρόπο τις αδυναμίες και τις δυσκολίες των μαθητών και μαθητριών και γενικότερα τους τομείς στους οποίους πρέπει να εστιάσουν την προσοχή τους.

Στο δεύτερο μέρος της Έκθεσης Προόδου (II) σημειώνονται σημαντικές γενικές παρατηρήσεις ή επισημάνσεις σχετικά με τη μαθησιακή πορεία του μαθητή ή της μαθήτριας και τα βήματα που προτείνονται για τη βελτίωσή της.

Κριτήρια ανά Μάθημα (Τεύχος Β')

Οδηγός Εκπαιδευτικού
για την
Περιγραφική Αξιολόγηση
στο Γυμνάσιο

Τεύχος Β'
Κριτήρια
Περιγραφικής
Αξιολόγησης

ΙΕΠ

ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Νέο Αναμορφωμένο
Πλαίσιο
ΑΘΗΝΑ 2019

Σενάρια (Τεύχος Γ')

Οδηγός Εκπαιδευτικού
για την
Περιγραφική Αξιολόγηση
στο Γυμνάσιο

Τεύχος Γ'
Σενάρια Ανάπτυξης
Διαδικασιών Αξιολόγησης
και Σύνθεσης
Μαθησιακού Προφίλ

Νέο Αναμορφωμένο
Πλαίσιο
ΑΘΗΝΑ 2019

Δείγματα Πιλοτικής Εφαρμογής

- Δείγματα πιλοτικής εφαρμογής
- Περισσότερες πληροφορίες

Σκιαδάς Γρηγόρης
Σ.Ε.Ε Αγγλικής Γλώσσας
ΠΕ.Κ.Ε.Σ Δυτικής Ελλάδας

Email: griskiadas@sch.gr

Url: <http://users.sch.gr/griskiadas/gsk>